

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2021 roku

Referendarz sądowy E. J.

w Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział II Cywilny

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2021 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko dłużnikowi: G. W.

o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu

postanawia:

oddalić wniosek.

Referendarz sądowy E. J.

UZASADNIENIE

(...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W., reprezentowana przez radcę prawnego, wniosła do tut. Sądu o nadanie aktowi notarialnemu z dnia 4 maja 2017 r. Repertorium A numer (...), sporządzonemu przed notariuszem K. K., prowadzącym Kancelarię Notarialną w Ś. przy ulicy (...). 20 – go Października 51, klauzuli wykonalności na rzecz wierzyciela (...) Bank spółka akcyjna przeciwko dłużnikowi G. W., co do obowiązku zapłaty sumy pieniężnej określonej w § 3 tego aktu, do maksymalnej kwoty 360000,00 zł, z tytułu umowy kredytu zabezpieczonego na nieruchomości M. numer (...) z dnia 26 kwietnia 2017 r.

Referendarz sądowy zważył, co następuje:

Wniosek nie mógł zostać uwzględniony.

Zgodnie z treścią art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji powinno zawierać określoną w ustawie treść. Treść ta obejmuje elementy konieczne, które musi zawierać każde oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Elementami koniecznymi, które pozostają wspólne dla wszystkich sposobów poddania się egzekucji są: wyrażenie woli poddania się egzekucji (tzw. klauzula lub formuła poddania się egzekucji), oznaczenie dłużnika i wierzyciela, określenie obowiązku świadczenia, określenie podstawy obowiązku świadczenia oraz uzależnienie wykonania tytułu egzekucyjnego od pewnego zdarzenia. Poza tym treść oświadczenia o poddaniu się egzekucji może obejmować elementy dodatkowe, które nie muszą się w nim znaleźć.

W § 3 aktu notarialnego z dnia 4 maja 2017 r., wbrew twierdzeniom wniosku, dłużnik nie poddał się egzekucji. W § 2 aktu notarialnego G. W. oświadczył zaś, że wywiązując się z opisanego w Umowie kredytu, zobowiązania poddania się egzekucji co do obowiązku zapłaty świadczeń pieniężnych (swoich zobowiązań), wynikających z umowy kredytu zabezpieczonego na nieruchomości (...) nr (...) z dnia 26 kwietnia 2017 r., tj. spłaty kwoty głównej kredytu wraz z odsetkami (włączając odsetki za zwłokę oraz odsetki karne), opłatami i kosztami oraz innymi kwotami w wysokościach

i terminach szczegółowo określonych w Umowie kredytu, poddaje się egzekucji wobec spółki pod (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. wprost z tego aktu notarialnego na podstawie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. do maksymalnej kwoty 360000,00 zł.

Zdarzeniem, od którego było uzależnione prowadzenie egzekucji, było wypowiedzenie przez (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. wyżej powołanej Umowy kredytowej, upływu terminu wskazanego w żądaniu spełnienia świadczenia, wysłanego listem poleconym na adres stawającego wskazany w Banku na co najmniej 14 dni przed upływem tego terminu wraz z oświadczeniem banku stwierdzającym, że dana wierzytelność, której zaspokojenia Bank będzie dochodził na podstawie niniejszego aktu stała się wymagalna i nie została zaspokojona w terminie jej wymagalności.

W punkcie 3 wskazano, że wierzyciel będzie mógł złożyć wniosek o nadanie temu aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności w ciągu 36 miesięcy po terminie ostatecznej spłaty kredytu, jednakże nie później niż do dnia 12 czerwca 2050 r.

Jak wynika z treści art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., ustalenie w akcie notarialnym zdarzeń warunkujących wykonanie obowiązku ma charakter obligatoryjny. Biorąc pod uwagę zasadę swobody umów (art. 353¹ k.c.), sposoby określenia tych zdarzeń mogą być różne. Tym niemniej, Sąd w postępowaniu klauzulowym powinien ustalić, czy doszło do zdarzeń wymienionych w akcie notarialnym. Wykazanie tych okoliczności obciąża zaś wierzyciela. Kwestie te podlegają ustaleniu wyłącznie w oparciu o dokumenty przedstawione przez wierzyciela. Zdarzeniami, w rozumieniu art. 786 § 1 k.p.c., są określone w treści tytułu egzekucyjnego okoliczności, od których wystąpienia uzależnione jest powstanie uprawnienia do prowadzenia egzekucji i zaopatrzenie tytułu w klauzulę wykonalności. Przez zdarzenia, o których mowa w przepisie, rozumieć należy bowiem zawarte w treści tytułu egzekucyjnego przesłanki merytoryczne, od których zależy powinność wykonania przez dłużnika świadczenia wynikającego z treści tytułu. Każde oświadczenie o poddaniu się egzekucji, bez względu na to, w jakim trybie zostaje złożone, powinno określać pewne zdarzenie, od którego wystąpienia uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego. W myśl art. 786 § 1 k.p.c., jeżeli wykonanie tytułu egzekucyjnego jest uzależnione od zdarzenia, które udowodnić powinien wierzyciel, sąd nada klauzulę wykonalności po dostarczeniu dowodu tego zdarzenia w formie dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Nie dotyczy to wypadku, gdy wykonanie jest uzależnione od równoczesnego świadczenia wzajemnego, chyba że świadczenie dłużnika polega na oświadczeniu woli. Specyfika instytucji poddania się egzekucji w oparciu o art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. powoduje, iż dobór zdarzeń, od których uzależnia się wykonanie obowiązku po stronie dłużnika musi uwzględniać ograniczenia dowodowe. W przeciwnym wypadku pomimo nawet formalnej poprawności konstrukcji oświadczenia o poddaniu się egzekucji, nadanie klauzuli wykonalności ze względów dowodowych będzie niemożliwe.

W niniejszej sprawie zdarzeniem, od którego było uzależnione prowadzenie egzekucji, było wypowiedzenie przez (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. Umowy kredytu. Wnioskodawca przedłożył jedynie kserokopię ww. wypowiedzenia, ponadto podpis pod dokumentem nie został notarialnie poświadczony. Już z uwagi na powyższe wniosek musiał zostać oddalony.

Wnioskodawca przedłożył wezwanie do zapłaty z dnia 23 października 2020 r. z podpisem notarialnie poświadczonym, przy czym załączył kopertę w której prawdopodobnie wysłał dłużnikowi wezwanie do zapłaty (koperta i potwierdzenie odbioru nie są podpisane). Wypełnione druki potwierdzenia odbioru Poczty Polskiej tzw. żółte zwrotki, nie mają przymiotu dokumentów urzędowych. Jako dokument urzędowy kwalifikowane jest jedynie zwrotne potwierdzenie odbioru korespondencji w zakresie doręczania pism sądowych tzw. białe zwrotki – sposób doręczania korespondencji sądowej wynika z ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego i doprecyzowany jest Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym z dnia 12 października 2010 r. – załącznikiem nr 1 do tego aktu prawnego jest wzór formularza potwierdzenia odbioru i jedynie dowód doręczenia pisma sądowego sporządzony przy zastosowaniu tego formularza ma walor dokumentu urzędowego. Zgodnie z definicją zawartą w art. 244 k.p.c., dokument urzędowy sporządzony jest w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania. Poczta Polska nie jest organem władzy

państwowej ani innym organem państwowym, a żadne przepisy prawa nie nadają tzw. żółtej zwrotce mocy dokumentu urzędowego. Jedynie zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo Pocztowe, potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego wydane przez placówkę pocztową operatora wyznaczonego ma moc dokumentu urzędowego. Potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej nie można utożsamiać z potwierdzeniem doręczenia, a taki przepis wprowadzający wyjątek należy interpretować ściśle. Koperta lub pocztowe potwierdzenie doręczenia nie ma charakteru dokumentu urzędowego, nie jest też sporządzone w formie z podpisem urzędowo poświadczonym, a zatem jako dokument prywatny nie może stanowić dowodu w niniejszym postępowaniu.

Ponadto w wezwaniu do zapłaty żądano zapłaty kwoty 272583,40 zł. W tym miejscu należy wskazać również należy, iż nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 4 maja 2017 r. zgodnie z żądaniem wniosku nie było możliwe, albowiem wnioskodawca żądał nadania klauzuli wykonalności co do obowiązku zapłaty sumy pieniężnej określonej w § 2 (omyłkowo określonym jako § 3) tego aktu, do maksymalnej kwoty 360000,00 zł. We wniosku o nadanie klauzuli wykonalności konieczne jest sprecyzowanie zakresu zobowiązania przez wskazanie konkretnej kwoty, co do której nadana ma być klauzula wykonalności, a wniosek o nadanie klauzuli wykonalności co do kwoty roszczenia pieniężnego do kwoty podlega oddaleniu. Klauzula wykonalności nadawana jest bowiem w granicach wniosku wierzyciela (art. 321 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a wysokość świadczenia musi jednoznacznie wynikać z treści tytułu wykonawczego. Nie może powstać w postępowaniu klauzulowym tytuł wykonawczy, w którym oznaczona będzie jedynie maksymalna wysokość egzekwowanego świadczenia. Zgodnie z art. 783 § 1 k.p.c., postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności wymienia m.in. tytuł egzekucyjny, a w razie potrzeby oznacza świadczenie podlegające egzekucji i zakres egzekucji. Taka potrzeba zachodzi właśnie w przypadku tytułu egzekucyjnego nie pochodzącego od sądu, jakim jest akt notarialny, w którym świadczenie dłużnika jest niedookreślone, ponieważ wskazana jest jedynie jego górna granica. Sprecyzowanie wysokości świadczenia obok powołania przez dłużnika w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji podstawy obowiązku świadczenia pełni dwie istotne funkcje: umożliwia stwierdzenie, czy obowiązek ten podlega przymusowemu wykonaniu w trybie postępowania egzekucyjnego w sprawach cywilnych oraz daje dłużnikowi możliwość podjęcia obrony w razie sporu z wierzycielem co do istnienia lub zakresu tego obowiązku (por. M. Walasik, Poddanie się egzekucji aktem notarialnym, s. 155 – 156). Postępowanie klauzulowe jako postępowanie stricte formalne, nie umożliwia weryfikacji kwestii materialnoprawnych, jak choćby istnienia zobowiązania. Na tę okoliczność dłużnikowi służą środki obrony w postaci odpowiednich powództw, jednakże podjęcie obrony za pomocą tych powództw nie byłoby możliwe, gdyby tytuł wykonawczy nie wskazywał jednoznacznie z jakiej podstawy wynika obowiązek świadczenia dłużnika i jaka jest skonkretyzowana wysokość tego obowiązku. Tym samym wnioskodawca winien na etapie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na akt notarialny zawierający oświadczenie dłużnika złożone w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. podać konkretną kwotę, na którą żąda nadania klauzuli wykonalności, precyzując przy tym, z czego taka wysokość wynika. Roszczenie wierzyciela nie będzie w tym zakresie podlegało weryfikacji sądu lub referendarza sądowego, jednak z punktu widzenia pozycji dłużnika, który w postępowaniu klauzulowym nie ma możliwości udziału, takie doprecyzowanie świadczenia podlegającego egzekucji i zakresu egzekucji jest niezbędne.

Wreszcie wskazać należy, że wskazano, że wierzyciel może złożyć wniosek o nadanie temu aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności w ciągu 36 miesięcy po terminie ostatecznej spłaty kredytu, jednakże nie później niż do dnia 12 czerwca 2050 r. Wnioskodawca nie oznaczył we wniosku, jaki był termin ostatecznej spłaty kredytu.

Oświadczenie z dnia 15 marca 2021 r. nie mogło również stanowić podstawy uwzględnienia wniosku, albowiem nie wykazywało zdarzenia określonego w § 2 punkt 2, ponadto nie stanowiło dokumentu w formie określonej w art. 786 § 1 k.p.c., a tylko dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym wierzyciel może udowodnić zdarzenie w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu.

Postępowanie klauzulowe jest postępowaniem o charakterze ściśle formalnym, wszystkie dokumenty niezbędne do uwzględnienia wniosku składane są wraz z wnioskiem. To wnioskodawca odpowiada za takie przedstawienie dokumentów, które umożliwia zapoznanie się z ich treścią przed rozpoznaniem wniosku (por. postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 24 czerwca 2016 r., XV Cz 358/16) i ponosi konsekwencje zaniechania powołania

twierdzeń i wniosków dowodowych bądź powołania takich, które okazały się nieprzydatne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2001 r., IV CZ 64/01, OSN 2002/3/36).

Podkreślić jednak należy, iż oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności nie pozbawia wnioskodawcy ochrony prawnej, bowiem jeżeli nie jest możliwe uzyskanie klauzuli wykonalności w postępowaniu klauzulowym, wierzyciel może także wszcząć postępowanie rozpoznawcze w celu uzyskania tytułu egzekucyjnego w postaci orzeczenia i skorzystać z pozostałych sposobów zabezpieczenia roszczenia. Wniosek może zostać również ponowiony, bowiem oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu nie stwarza powagi rzeczy osądzonej. Okoliczność bowiem, że powód dysponuje tytułem egzekucyjnym w postaci aktu notarialnego, nie stanowi przeszkody do wszczęcia tego postępowania i wydania orzeczenia co do istoty. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji nie wywołuje żadnych skutków procesowych, z którymi ustawa wiązałaby konieczność odrzucenia pozwu złożonego w sprawie o roszczenie stwierdzone w akcie notarialnym. O niedopuszczalności wszczęcia postępowania cywilnego decydują bowiem wyłącznie okoliczności wyczerpująco określone w przepisach prawa procesowego (art. 199 § 1 k.p.c., art. 1099 k.p.c., 1124 § 3 k.p.c. i art. 1165 § 1 k.p.c. oraz art. 295 § 2 i art. 486 § 2 k.s.h.).

Wobec oddalenia wniosku wnioskodawca poniósł koszty związane z niniejszym postępowaniem we własnym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, należało orzec jak w sentencji postanowienia.

Referendarz sądowy E. J.

ZARZĄDZENIE

1. Proszę odnotować i zakreślić w rep. Co.
2. Odpis postanowienia wraz uzasadnieniem (bez pouczenia) doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy r. pr. T. G..
3. Akta przedłożyć z korespondencją lub za 10 dni od wpłynięcia z.p.o.

P., dnia 18 maja 2021 r.

Referendarz sądowy E. J.